

C/2024/5044

16.8.2024

PRIPOROČILO EVROPSKEGA ODBORA ZA SISTEMSKA TVEGANJA

z dne 8. julija 2024

o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti

(ESRB/2024/3)

(C/2024/5044)

SPLOŠNI ODBOR EVROPSKEGA ODBORA ZA SISTEMSKA TVEGANJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ⁽¹⁾ in zlasti Priloge IX k Sporazumu,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1092/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o makrobonitetnem nadzoru nad finančnim sistemom Evropske unije in ustanovitvi Evropskega odbora za sistemska tveganja ⁽²⁾ ter zlasti člena 3 in členov 16 do 18 Uredbe,

ob upoštevanju Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES ⁽³⁾ ter zlasti oddelka I poglavja 4 naslova VII Direktive,

ob upoštevanju Sklepa Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2011/1 z dne 20. januarja 2011 o sprejetju Poslovnika Evropskega odbora za sistemska tveganja ⁽⁴⁾ in zlasti členov 18 do 20 Sklepa,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za zagotavljanje učinkovitih in doslednih nacionalnih ukrepov makrobonitetne politike je treba priznavanje, ki se zahteva po pravu Unije, dopolniti s prostovoljno vzajemnostjo.
- (2) Cilj okvira za prostovoljno vzajemnost ukrepov makrobonitetne politike, določenega v Priporočilu Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2015/2 ⁽⁵⁾, je zagotoviti, da se za vse ukrepe makrobonitetne politike, ki temeljijo na izpostavljenosti in se aktivirajo v eni državi članici, zagotovi vzajemnost v drugih državah članicah.
- (3) Dansko ministrstvo za industrijo, podjetništvo in finančne zadeve je 7. junija 2024 v vlogi imenovanega organa za namen člena 133 Direktive 2013/36/EU v skladu s členom 133(9) navedene direktive ESRB uradno obvestilo, da namerava določiti stopnjo sektorskega blažilnika sistemskih tveganj. Uradno obvestilo vključuje prilagoditev ukrepa, o katerem je dansko ministrstvo za industrijo, podjetništvo in finančne zadeve prvič uradno obvestilo ESRB 10. oktobra 2023, vendar še ni bil in ne bo aktiviran.

⁽¹⁾ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

⁽²⁾ UL L 331, 15.12.2010, str. 1.

⁽³⁾ UL L 176, 27.6.2013, str. 338.

⁽⁴⁾ UL C 58, 24.2.2011, str. 4.

⁽⁵⁾ Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2015/2 z dne 15. decembra 2015 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 97, 12.3.2016, str. 9).

- (4) Prilagojeni ukrep makrobonitetne politike se razlikuje od ukrepa, ki je bil prvič uradno sporočen oktobra 2023, saj je del vsake izpostavljenosti, ki je v razponu razmerja med vrednostjo kredita in vrednostjo nepremičnine od 0 % do 15 %, izvzet iz izpostavljenosti, za katere se uporablja prilagojena stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj. Tako kot ukrep makrobonitetne politike, ki je bil uradno sporočen 10. oktobra 2023, se bo tudi prilagojeni ukrep makrobonitetne politike uporabljal za vse domače kreditne institucije na posamični in konsolidirani podlagi. Uporabljal se bo za vse vrste izpostavljenosti, ki se nahajajo na Danskem, do nefinančnih družb, ki se ukvarjajo s poslovanjem z nepremičninami in organizacijo izvedbe stavbnih projektov, kakor sta opredeljena v skladu s statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti v Uniji (NACE), določeno v Uredbi (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾. Ker je bil ukrep prilagojen, da bi se skupni učinek stopnje sektorskega blažilnika sistemskih tveganj uskladil s pričakovanim učinkom prvotnega ukrepa, splošna utemeljitev pa se ni spremenila, se prilagoditev šteje za manjše odstopanje od ukrepa, ki je bil uradno sporočen 10. oktobra 2023.
- (5) Stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj se uporablja od 30. junija 2024. Imenovani organ za namen člena 133 Direktive 2013/36/EU bo ukrep pregledal najpozneje dve leti po začetku uporabe.
- (6) Dansko ministrstvo za industrijo, podjetništvo in finančne zadeve je 7. junija 2024 ESRB predložilo tudi zahtevo za izdajo priporočila za zagotovitev vzajemnosti navedenega prilagojenega ukrepa makrobonitetne politike v skladu s členom 134(5) Direktive 2013/36/EU.
- (7) ESRB je na podlagi zgoraj navedenega uradnega obvestila z dne 10. oktobra 2023 sprejel Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/13 ⁽⁷⁾, ki je spremenilo Priporočilo ESRB/2015/2 s takojšnjim učinkom. Ukrep makrobonitetne politike, uradno sporočen 10. oktobra 2023, je bil dodan na seznam ukrepov makrobonitetne politike, za katere se priporoča zagotovitev vzajemnost v skladu s Priporočilom ESRB/2015/2. V primeru ukrepa makrobonitetne politike, uradno sporočenega 10. oktobra 2023, se je priporočala zagotovitev vzajemnosti na posamični in konsolidirani podlagi, kakor je zaprosilo dansko ministrstvo za industrijo, gospodarstvo in finančne zadeve.
- (8) Priporočilo ESRB ESRB/2015/2, kakor je bilo spremenjeno s Priporočilom ESRB/2017/4 ⁽⁸⁾ priporoča, naj ustrezni organ, ki aktivira ukrep makrobonitetne politike, ob predložitvi zahteve za vzajemnost Evropskemu odboru za sistemska tveganja predlaga prag pomembnosti, pri katerem se lahko šteje, da izpostavljenost posameznega ponudnika finančnih storitev ugotovljenemu makrobonitetnemu tveganju v jurisdikciji, kjer organ, pristojen za aktiviranje, uporabi ukrep makrobonitetne politike, ni pomembna, če je pod tem pragom. ESRB lahko priporoči drugačen prag, če presodi, da je to potrebno.
- (9) Na podlagi danske zahteve za vzajemnost ukrepa v drugih državah članicah, prejete 7. junija 2024, ter da se: (i) zagotovi vključitev naknadne prilagoditve danskega ukrepa makrobonitetne politike v zagotavljanje vzajemnosti in (ii) prepreči uresničevanje negativnih čezmejnih učinkov v obliki uhajanj in regulativne arbitraže, ki bi bili lahko posledica izvajanja ukrepa makrobonitetne politike, ki se bo začel uporabljati na Danskem, je splošni odbor ESRB je odločil: (a) da bi moral biti ukrep, uradno sporočen 10. oktobra 2023, še naprej na seznamu ukrepov makrobonitetne politike, za katerega se priporoča zagotovitev vzajemnosti v skladu s Priporočilom ESRB/2015/2; in (b) da bi bilo treba področje uporabe ukrepa prilagoditi zaradi uskladitve z zahtevo za vzajemnost, ki jo je ESRB prejel od danskega ministrstva za industrijo, podjetništvo in finančne zadeve. Splošni odbor ESRB je tudi odločil, da

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L 393, 30.12.2006, str. 1).

⁽⁷⁾ Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/13 z dne 8. decembra 2023 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C C/2024/3114, 6.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3114/oj>).

⁽⁸⁾ Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2017/4 z dne 20. oktobra 2017 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 431, 15.12.2017, str. 1).

obdrži priporočilo za najvišji posamezni instituciji lasten prag pomembnosti v višini 200 milijonov EUR, ki bo države članice, ki zagotavljajo vzajemnost, usmerjal pri morebitni uporabi načela *de minimis*. Ustrezni organi, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, lahko institucije izvzamejo iz zahteve glede blažilnika sistemskih tveganj, če njihove zadevne izpostavljenosti ne presegajo 200 milijonov EUR.

(10) Zato je treba Priporočilo ESRB/2015/2 ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

SPREMEMBE

Priporočilo ESRB/2015/2 se spremeni:

(1) v oddelku 1, podpriporočilo C(1), se ukrep v zvezi z Dansko nadomesti z naslednjim:

„— stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v višini 7 % za vse vrste izpostavljenosti, ki se nahajajo na Danskem, do nefinančnih družb, ki se ukvarjajo s poslovanjem z nepremičninami in organizacijo izvedbe stavbnih projektov, kakor sta opredeljena v skladu s statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti v Uniji (NACE), določeno v Uredbi (ES) št. 1893/2006, s to izjemo, da se del vsake izpostavljenosti, ki je v razponu razmerja med vrednostjo kredita in vrednostjo nepremičnine od 0 % do 15 %, izvzame iz izpostavljenosti, za katere se uporablja sektorski blažilnik sistemskih tveganj.“;

(2) Priloga se spremeni v skladu s Prilogo k temu priporočilu.

V Frankfurtu na Majni, 8. julija 2024

Vodja sekretariata ESRB
v imenu splošnega odbora ESRB
Francesco MAZZAFERRO

PRILOGA

Priloga k Priporočilu ESRB/2015/2 se spremeni:

(1) ukrep v zvezi z Dansko se nadomesti z naslednjim:

„Stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v višini 7 % za vse vrste izpostavljenosti, ki se nahajajo na Danskem, do nefinančnih družb, ki se ukvarjajo s poslovanjem z nepremičninami in organizacijo izvedbe stavbnih projektov, kakor sta opredeljena v skladu s statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti v Uniji (NACE), določeno v Uredbi (ES) št. 1893/2006, s to izjemo, da se del vsake izpostavljenosti, ki je v razponu razmerja med vrednostjo kredita in vrednostjo nepremičnine od 0 % do 15 %, izvzame iz izpostavljenosti, za katere se uporablja sektorski blažilnik sistemskih tveganj.“;

(2) v zvezi z Dansko se oddelek z naslovom „I. Opis ukrepa“ nadomesti z naslednjim:

„I. Opis ukrepa

1. Stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v višini 7 % se bo uporabljala za vse domače kreditne institucije.
2. Uporabljala se bo za vse vrste izpostavljenosti, ki se nahajajo na Danskem, do nefinančnih družb, ki se ukvarjajo s poslovanjem z nepremičninami, razen družb za gradnjo socialnih stanovanj in stanovanjskih zadrug, in organizacijo izvedbe stavbnih projektov. Zadevne gospodarske dejavnosti dolžnika so določene s sklicevanjem na statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti v Uniji, določeno v Uredbi (ES) št. 1893/2006 (*).
3. Del vsake izpostavljenosti, ki je v razponu razmerja med vrednostjo kredita in vrednostjo nepremičnine od 0 % do 15 %, se izvzame iz izpostavljenosti, za katere se uporablja sektorski blažilnik sistemskih tveganj. Razmerje med vrednostjo kredita in vrednostjo nepremičnine se izračuna tako, da se izpostavljenost deli s skupno trenutno (ocenjeno) tržno vrednostjo nepremičnin, danih kot zavarovanje.
4. Ukrep se bo uporabljal na posamični in konsolidirani podlagi.

(*) Določitev konkretnih podskupin sektorskih izpostavljenosti, za katere se bo uporabljal sektorski blažilnik sistemskih tveganj, temelji na Smernicah EBA o ustreznih podskupinah sektorskih izpostavljenosti, za katere lahko pristojni ali imenovani organi v skladu s členom 133(5)(f) Direktive 2013/36/EU uporabijo blažilnik sistemskih tveganj (EBA-GL-2020-13), dostopnih na spletišču EBA na naslovu www.eba.europa.eu;

(3) v zvezi z Dansko se oddelek z naslovom „II. Vzajemnost“ nadomesti z naslednjim:

„II. Vzajemnost

5. Ustreznim organom, ki zagotavljajo vzajemnost, se priporoča, da zagotovijo vzajemnost danskega ukrepa tako, da ga uporabijo za vse vrste izpostavljenosti, ki se nahajajo na Danskem, do nefinančnih družb, ki se ukvarjajo z natančno določenimi gospodarskimi dejavnostmi, in sicer: ‚poslovanjem z nepremičninami‘ v skladu s šifro NACE (*) za področje ‚L‘, razen družb za gradnjo socialnih stanovanj in stanovanjskih zadrug, in ‚organizacijo izvedbe stavbnih projektov‘ (41.1) v skladu s šifro NACE za področje ‚F‘. Od teh izpostavljenosti je treba odšteti del vsake izpostavljenosti, ki je v razponu razmerja med vrednostjo kredita in vrednostjo nepremičnine od 0 % do 15 %.
6. Na podlagi zahteve danskega ministrstva za industrijo, podjetništvo in finančne zadeve se ustreznim organom priporoča, da zagotovijo vzajemnost danskega ukrepa tako, da ga uporabijo na posamični in konsolidirani podlagi.

7. Če v jurisdikciji ustreznih organov ni na voljo enak ukrep makrobonitetne politike, se jim priporoča, da po posvetovanju z ESRB uporabijo ukrep makrobonitetne politike, ki je na voljo v njihovi jurisdikciji in katerega učinek je najbolj enakovreden učinku ukrepa, ki se priporoča za vzajemnost, vključno s sprejetjem nadzorniških ukrepov in uporabo nadzorniških pooblastil, določenih v naslovu VII, poglavje 2, oddelek IV, Direktive 2013/36/EU.
8. Državam članicam se priporoča, da zagotovijo vzajemnost tega ukrepa v treh mesecih po objavi tega priporočila v *Uradnem listu Evropske unije*.

(*) NACE Rev. 2, Statistična klasifikacija gospodarskih dejavnosti v Evropski skupnosti, Uredba (ES) št. 1893/2006.;

(4) v zvezi z Dansko se oddelek z naslovom „III. Prag pomembnosti“ nadomesti z naslednjim:

„III. Prag pomembnosti

9. Ukrep dopolnjuje posamezni instituciji lasten prag pomembnosti, ki temelji na izpostavljenostih, ki se nahajajo na Danskem, in ustrezne organe, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, usmerja pri morebitni uporabi načela *de minimis*. Kreditne institucije se lahko izvzamejo iz zahteve glede stopnje sektorskega blažilnika sistemskih tveganj, če njihove ustrezne sektorske izpostavljenosti ne presegajo 200 milijonov EUR, kar je približno 0,3 % skupne izpostavljenosti do nepremičninskih družb na Danskem.
10. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 je prag pomembnosti v višini 200 milijonov EUR najvišja priporočena raven praga. Ustrezni organi lahko zato namesto uporabe priporočenega praga določijo nižji prag za svoje jurisdikcije, kjer je to primerno, ali zagotovijo vzajemnost ukrepa brez praga pomembnosti. Ustrezni organi bi morali pri določanju praga pomembnosti upoštevati izpostavljenost posameznega ponudnika finančnih storitev ugotovljenemu makrobonitetnemu tveganju na Danskem in oceniti, ali se lahko šteje, da izpostavljenost ni pomembna.
11. Kadar v državah članicah ni pridobila dovoljenja nobena kreditna institucija, ki bi imela pomembne izpostavljenosti na Danskem, se lahko ustrezni organi zadevnih držav članic odločijo, da ne zagotovijo vzajemnosti danskega ukrepa, kakor je določeno v oddelku 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2. V tem primeru morajo ustrezni organi spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zagotovijo vzajemnost danskih ukrepov, ko kreditna institucija preseže ustrezne pragove pomembnosti.“